

♦ ตัวอย่าง แนวทางการเลือกตัวอย่างสำหรับงานตรวจสอบภายใน ของกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในพื้นที่ประกาศ

งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องและมีเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก การเลือกตัวอย่างสามารถใช้หลักการทางสถิติ หรือ ไม่ใช้หลักการทางสถิติ (บางครั้งเรียกว่า ดุลยพินิจ (Judgment Sampling)) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี ฝ่ายตรวจสอบภายใน สำนักงาน กพพ. จึงขอยกตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้และเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน ดังนี้

1. แนวทางการเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจสอบด้านการเงินและการบัญชี

ยกตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างตามหลักการทางสถิติ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งจากจำนวนทั้งหมดของข้อมูล/รายการที่มี ซึ่งแต่ละข้อมูล/รายการนั้นมีโอกาสที่จะได้รับเลือกเท่าเทียมกันและครอบคลุมตามประเภทของกิจกรรมด้านการเงินและการบัญชีของกองทุน

ผู้ตรวจสอบภายในของกองทุนอาจแบ่งกิจกรรมด้านการเงิน เป็น 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การรับเงิน 2) การควบคุมเงินสดย่อย 3) การควบคุมเงินยืมตรงจ่าย 4) การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารจัดการ และ 5) การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินโครงการชุมชน โดยสามารถพิจารณาสุ่มจำนวนตัวอย่างตามความถี่ของข้อมูล/รายการที่เกิดขึ้น ดังที่แสดงไว้ในตาราง

ความถี่ของรายการ	จำนวนรายการที่เกิดขึ้นทั้งปี หรือ ในช่วงข้อมูลที่ตรวจสอบ (N)	จำนวนตัวอย่างที่ทำการสุ่ม (n)
มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน	251 รายการ ขึ้นไป	25 รายการ
รายวัน	53 - 250 รายการ	15 รายการ
รายสัปดาห์	13 - 52 รายการ	5 รายการ
รายเดือน	5 - 12 รายการ	2 รายการ
รายไตรมาส	2 - 4 รายการ	1 รายการ
รายปี	1 รายการ	1 รายการ

หมายเหตุ การนับจำนวนรายการที่เกิดขึ้นทั้งปี หรือ ในช่วงข้อมูลที่ตรวจสอบ ให้แยกตามประเภทของเงินที่ได้รับอนุมัติ การเบิกจ่าย คือ งบประมาณในการบริหารจัดการ และ งบประมาณในการดำเนินโครงการชุมชน

นอกจากนี้ จำนวนตัวอย่างที่ทำการสุ่ม ขึ้นอยู่กับความถี่ของข้อมูล/รายการที่เกิดขึ้น แต่ละประเภท ทั้งนี้ อาจพิจารณาสุ่มเลือกจำนวนตัวอย่างมากกว่าตัวเลขที่แสดงในตารางก็ได้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. แนวทางการเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจสอบด้านการพัสดุและการดำเนินโครงการชุมชน

ยกตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างตามหลักการทางสถิติ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกกิจกรรม / ประเภทของโครงการชุมชนที่มีลักษณะเหมือนกัน ให้อยู่ในกลุ่มย่อยหรือช่วงชั้นเดียวกัน แล้วจึงสุ่มจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยหรือแต่ละช่วงชั้น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การแบ่งประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะตรวจสอบมีการกระจายและครอบคลุมตามรายการ/กิจกรรม/ประเภทของโครงการชุมชน ผู้ตรวจสอบภายในของกองทุนอาจแบ่งประเภทของรายการ/กิจกรรม/โครงการชุมชน ตามลักษณะของงบประมาณที่ได้รับ ดังนี้ 1) รายการ/กิจกรรม/โครงการ ที่ขออนุมัติเบิกจ่ายจากงบประมาณในการบริหารจัดการ 2) รายการ/กิจกรรม/โครงการ ที่ขออนุมัติเบิกจ่ายจากงบประมาณในการดำเนินโครงการชุมชน

2.2 จำนวนตัวอย่างที่สุ่มตรวจสอบ

จำนวนตัวอย่างสำหรับใช้ในการสุ่มตรวจสอบภายในด้านการพัสดุ ใช้วิธีการคำนวณเดียวกับการตรวจสอบภายในด้านการเงิน และการบัญชี คือ

จำนวนรายการที่เกิดขึ้นทั้งปี หรือ ในช่วงข้อมูลที่ตรวจสอบ (N) (รายการ/กิจกรรม/โครงการ)	จำนวนตัวอย่างที่ทำการสุ่ม (n) (รายการ/กิจกรรม/โครงการ)
ตั้งแต่ 251 รายการ ขึ้นไป	25
53 - 250 รายการ	15
13 - 52 รายการ	5
5 - 12 รายการ	2
1 - 4 รายการ	1

หมายเหตุ การนับจำนวนรายการที่เกิดขึ้นทั้งปี หรือ ในช่วงข้อมูลที่ตรวจสอบ ให้แยกตามประเภทของเงินที่ได้รับอนุมัติการเบิกจ่าย คือ งบประมาณในการบริหารจัดการ และ งบประมาณในการดำเนินโครงการชุมชน

2.3 การเลือก รายการ/โครงการชุมชน ที่จะตรวจสอบ

เมื่อทำการแบ่งประเภทของ รายการ/โครงการชุมชน เรียบร้อยแล้ว ให้คำนวณจำนวนตัวอย่าง ที่เลือกตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายในของกองทุนต้องระบุชื่อของ รายการ/โครงการชุมชน ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบ ภายในของกองทุนควรพิจารณาถึงปัจจัยดังต่อไปนี้ ประกอบการเลือก

- (1) ข้อสังเกตจาก กกพ.
- (2) นโยบาย ความเห็นของผู้บริหารสำนักงาน กกพ.
- (3) นโยบาย ความเห็นของผู้บริหารกองทุน
- (4) กรณีเป็นกิจกรรมที่มีการเบิกจ่ายจากงบประมาณในการบริหารจัดการ การเลือก ตัวอย่างควรจะให้ครอบคลุมทุกลักษณะงาน คือ งานซื้อ งานจ้าง งานก่อสร้าง งานเช่า และงานจัดกิจกรรม
- (5) กรณีเป็นกิจกรรมที่มีการเบิกจ่ายจากงบประมาณในการดำเนินโครงการชุมชน การเลือก ตัวอย่างโครงการชุมชน ควรจะให้ครอบคลุมหน่วยดำเนินการทั้ง 3 หน่วย คือ คพรพ. กลุ่มบุคคล และหน่วยงาน ของรัฐ ตลอดจนให้ครอบคลุมการดำเนินงานทุกลักษณะงาน คือ งานซื้อ งานจ้าง งานก่อสร้าง งานเช่า และ งานจัดกิจกรรม เป็นต้น
- (6) ผลการประเมินการควบคุมภายในของกองทุน
- (7) วงเงินงบประมาณของแต่ละรายการ/โครงการชุมชน ที่ได้รับอนุมัติจาก กกพ.
- (8) ประเด็นข้อตรวจพบในรายงานผลการตรวจสอบครั้งก่อนของผู้ตรวจสอบภายในหรือ ผู้ตรวจสอบภายนอก (ถ้ามี)

ตัวอย่าง